

The Place of Zealotry in the Jewish Tradition

Source 1: Bamidbar – end of Balak/opening verses of Pincha

- א וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל, בְּשֵׁטִים; וַיַּחֲל הָעָם,
לְזָנוֹת אֶל-בָּנוֹת מוֹאָב.
- 1 And Israel abode in Shittim, and the people began to commit harlotry with the daughters of Moab.
- ב וַתִּקְרְאוּן לָעָם, לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן;
וַיֹּאכַל הָעָם, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהֵיהֶן.
- 2 And they called the people unto the sacrifices of their gods; and the people did eat, and bowed down to their gods.
- ג וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל, לְבַעַל פְּעוֹר; וַיַּחַר-
אֵף יְהוָה, בְּיִשְׂרָאֵל.
- 3 And Israel joined himself unto the Baal of Peor; and the anger of the LORD was kindled against Israel.
- ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, קַח אֶת-כָּל-
רֵאשֵׁי הָעָם, וְהוֹקֵעַ אוֹתָם לִיהוָה, נֶגֶד
הַשָּׁמַיִם; וַיֵּשֶׁב חֲרוֹן אַף-יְהוָה,
מִיִּשְׂרָאֵל.
- 4 And the LORD said unto Moses: 'Take all the chiefs of the people, and hang them up unto the LORD in face of the sun, that the fierce anger of the LORD may turn away from Israel.'
- ה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֶל-שֹׁפְטֵי
יִשְׂרָאֵל: הֲרֹגוּ אִישׁ אֲנָשָׁיו, הַנִּצְמָדִים
לְבַעַל פְּעוֹר.
- 5 And Moses said unto the judges of Israel: 'Slay ye every one his men that have joined themselves unto the Baal of Peor.'
- ו וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא, וַיִּקְרַב
אֶל-אֶחָיו אֶת-הַמִּדְיָנִית, לְעֵינֵי מֹשֶׁה,
וּלְעֵינֵי כָל-עֵדֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל; וְהָמָּה
בֹּכִים, פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד.
- 6 And, behold, one of the children of Israel came and brought unto his brethren a Midianitish woman in the sight of Moses, and in the sight of all the congregation of the children of Israel, while they were weeping at the door of the tent of meeting.

ז וַיֵּרָא, פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר, בֶּן-אֶהֱרֹן,
הַכֹּהֵן; וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה, וַיִּקַּח רֶמֶחַ
בְּיָדוֹ.

7 And when Phinehas, the son of Eleazar, the son of Aaron the priest, saw it, he rose up from the midst of the congregation, and took a spear in his hand.

ח וַיָּבֵא אַחַר אִישׁ-יִשְׂרָאֵל אֶל-הַקֶּבֶה,
וַיִּדְקַר אֶת-שְׁנֵיהֶם--אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל,
וְאֶת-הָאִשָּׁה אֶל-קֶבְתָּהּ; וַתַּעֲצֹר,
הַמַּגֵּפָה, מֵעַל, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

8 And he went after the man of Israel into the chamber, and thrust both of them through, the man of Israel, and the woman through her belly. So the plague was stayed from the children of Israel.

ט וַיְהִיו, הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה--אַרְבָּעָה
וְעֶשְׂרִים, אָלֶף. {פ}

9 And those that died by the plague were twenty and four thousand. {P}

י וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר.

10 And the LORD spoke unto Moses, saying:

יא פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר בֶּן-אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן,
הֵשִׁיב אֶת-חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל,
בְּקִנְאוֹ אֶת-קִנְאָתִי, בְּתוֹכָם; וְלֹא-
כָלִיתִי אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, בְּקִנְאָתִי.

11 'Phinehas, the son of Eleazar, the son of Aaron the priest, hath turned My wrath away from the children of Israel, in that he was very jealous for My sake among them, so that I consumed not the children of Israel in My jealousy.

יב לָכֵן, אָמַר: הֲנִנִּי נֹתֵן לוֹ אֶת-בְּרִיתִי,
שְׁלוֹם.

12 Wherefore say: Behold, I give unto him My covenant of peace;

יג וְהָיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו, בְּרִית
כְּהֵנֶת עוֹלָם--תַּחַת, אֲשֶׁר קִנְאֵה
לְאֱלֹהָיו, וַיִּכְפֹּר, עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

13 and it shall be unto him, and to his seed after him, the covenant of an everlasting priesthood; because he was jealous for his God, and made atonement for the children of Israel.'

יד וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמְּכָה, אֲשֶׁר
הָכָה אֶת-הַמִּדְיָנִית--זִמְרִי, בֶּן-
סָלוּא: נָשִׂיא בֵּית-אָב, לַשִּׁמְעוֹנִי.

14 Now the name of the man of Israel that was slain, who was slain with the Midianitish woman, was Zimri, the son of Salu, a prince of a fathers' house among the Simeonites.

טו וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמְּכָה הַמִּדְיָנִית, כְּזוּבִי 15 And the name of the Midianitish
 בַּת-צוּר: רֹאשׁ אֲמוֹת בֵּית-אָב בְּמִדְיָן, daughter of Zur; he was head of the
 הוּא. {פ} people of a fathers' house in Midian. {P}

Source 2: Rashi on Parshat Balak

וירא פינחס. רָאָה מַעֲשֵׂה וְנִזְכָּר הַלְכָה — אָמַר לוֹ לְמֹשֶׁה מְקַבְּלָנִי
 מִמָּוָה הַבּוֹעֵל אֲרָמִית קְנָאִין פּוֹגְעִין בּוֹ. אָמַר לוֹ "קְרִינָא דְאִגְרָתָא אִיהוּ
 לִיהוּי פְּרוֹנְקָא", מִיָּד וִיקַח רִמַח בִּידוֹ וּגּוֹ) 'סְנֵהֲרִין פ"ב':

AND PHINEAS SAW — He saw what was being done and he was thereby reminded of the law on this subject ([Sanhedrin 82a](#)). He said to Moses, “I have received a tradition from you: he who has intercourse with an Aramean (heathen) woman, zealous people may attack him”. He replied to him: “Let him who reads the letter be the agent for executing it”; — straightway, HE TOOK A JAVELIN IN HIS HAND, etc. ([Sanhedrin 82a](#)).

Source 3: Shmot Ch. 20

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאֹמֶר: (ס)

God spoke all these words, saying:

אֲנִכִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עֲבָדִים:

I the LORD am your God who brought you out of the land of Egypt, the house of bondage:

לֹא יְהִי־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פְּנֵי

You shall have no other gods besides Me.

לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ
מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לְאָרֶץ

You shall not make for yourself a sculptured image, or any likeness of what is in the heavens above, or on the earth below, or in the waters under the earth.

לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֶקֶד
עוֹן אָבֹת עַל־בְּנֵי עַל־שְׁלֵשִׁים וְעַל־רְבַעִים לְשִׁנָּאִי:

You shall not bow down to them or serve them. For I the LORD your God am an impassioned God, visiting the guilt of the parents upon the children, upon the third and upon the fourth generations of those who reject Me,

Source 4: Ramban Ch. 20

”כי אנכי ה' אלהיך - ”לבדי ואין ראוי שתשתף עמי אחרים ואנכי אל תקיף שיש לאל ידי וקנא שאקנא בנותן כבודי לאחר ותהלתי לפסילים ולא נמצא בכתוב בשום מקום שיבא לשון קנאה בשם הנכבד כי אם בענין עבודה זרה בלבד ואמר הרב במורה הנבוכים (א לב) שלא תמצא בכל התורה ובכל ספרי הנביאים לשון חרון אף ולא לשון כעס ולא לשון קנאה אלא בענין ע”ז בלבד והנה בקדושי עליון ויחר אף ה' במשה (לעיל ד יד) ויחר אף ה' בס וילך (במדבר יב ט) (וכתוב) איוב מב ז (חרה אפי בד ובשני רעיד כי לא דברתם אלי נכונה כעבדי איוב אבל בלשון קנאה אמת הוא וכך אמרו במכילתא (כאן) בקנאה אני נפרע מע”ז אבל אני חנון ורחום בדברים אחרים ולפי דעתי שיזכיר קנאה בע”ז בישראל בלבד וטעם הקנאה כי ישראל סגולת השם הנכבד אשר הבדילים לו כאשר פירשתי למעלה (יט ה) והנה אם העם שלו משרתיו פונים אל אלהים אחרים יקנא בהם השם כאשר האיש מקנא באשתו בלכתה לאחרים ובעבדו בעשות לו אדון אחר ולא יאמר הכתוב כן בשאר העמים אשר חלק להם צבאות שמים

Source 5a:

R. Alexander Aryeh Mandelbaum, M'maamakim

וביאור הדבר, כי הקנאה מתעוררת כאשר ישנה פגיעה בעצמיות הדבר, שאז הנפגע אינו נח ואינו שקט עד שמקנא במי שפגע בו. על דרך הכתוב (משלי י"ד ל'): "וירקב עצמות קנאה", העצם שבאדם מורה על עצמיותו ושורשו, וכאשר העצם נפגע אזי מתעוררת הקנאה. נמצא כי משמעות ענין הקנאה היא, שעצמיות המציאות נפגעת ומתעוררת לקנא בפוגע.

“Jealousy” is stirred up when there is an affront to the essence of the thing; then the one that is the victim of the affront does not rest and cannot be quieted until he is jealous against the one who committed the offense.”

5b) Mishlei Ch. 14

חַיִּי בְּשָׂרִים לֵב מִרְפָּא וּרְקֵב עֲצָמוֹת קִנְאָה:

Source 6a): Bereshit 2

וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים תְּרִדְמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֶּר בְּשָׂר תַּחְתְּנָה:

So the LORD God cast a deep sleep upon the man; and, while he slept, He took one of his ribs and closed up the flesh at that spot.

וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֶּלַע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיִּבְאֶה אֶל־הָאָדָם:

And the LORD God fashioned the rib that He had taken from the man into a woman; and He brought her to the man.

וַיֹּאמֶר הָאֱדָם זֹאת הַפֶּעַם עֵצָם מֵעֲצָמַי וּבֶשֶׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה
כִּי מֵאִישׁ לְקָחָהּ זֹאת:

Then the man said, “This one at last Is bone of my bones
And flesh of my flesh. This one shall be called Woman, For
from man was she taken.”

עַל־כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהֵיוּ לְבֶשֶׂר אֶחָד:

Hence a man leaves his father and mother and clings to his wife, so that they become one flesh.

6b) Sforno

לזאת לכל נקבת האדם לעתיד:

6c) Chizkuni

**עצם מעצמי בריה זו אינה דומה כשאר בריות שהן מן הקרקע והמים
והרקק ומדוע נשתנית אלא בזאת נתכוין הקב"ה שיעזוב איש את
אביו ואת אמו ודבק באשתו ואז יהיה הוא לבשר אחד כלומר גופו
שלם לפיכך הוא רודף אחריה כי ממנו היא וכאלו הוא חסר אחד
מאבריו**

6d) Haámek Davar

עצם מעצמי ובשר מבשרי. שידע שאהבתו אותה בעוד לא בא אליה ועוד לא דבק בה כ"א בלי דעת ואמר דרק בזאת הפעם הוא כן באשר היא עצם מעצמינו. וכמו שהאדם אוהב את ידו. אבל לדורות לא יהיה כן אלא הדביקה תקרבם להיות אחד:

Source 7: Bamidbar Ch. 5

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

The LORD spoke to Moses, saying:

דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי־תִשְׁטָה אִשְׁתּוֹ
וּמְעַלָּה בּוֹ מַעַל:

Speak to the Israelite people and say to them: If any man's wife has gone astray and broken faith with him

וְשָׁכַב אִישׁ אִתָּהּ שֹׁכֵב־זָרַע וְנִעְלַם מֵעֵינַי אִישָׁהּ וְנִסְתָּרָה וְהָיָה
נִטְמָאָה וְעַד אֵין בָּהּ וְהוּא לֹא נִתְפָּשָׂה:

in that a man has had carnal relations with her unbeknown to her husband, and she keeps secret the fact that she has defiled herself without being forced, and there is no witness against her—

וְעָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְיָאָה וְקִנְיָ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהוּא נִטְמָאָה אוֹ־עָבַר עָלָיו
רוּחַ־קִנְיָאָה וְקִנְיָ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהָיָה לֹא נִטְמָאָה:

but a fit of jealousy comes over him and he is wrought up about the wife who has defiled herself; or if a fit of

jealousy comes over one and he is wrought up about his wife although she has not defiled herself—

Source 8: Rav Mandelbaum

וקנא את אשתו

ולכן מוזכר הענין של קנאה אצל האדם החושד באשתו שהיא הולכת לראות בשדות אחרים, כמ"ש (במדבר ה' י"ד): "וְעָבַר עָלָיו רוּחַ קְנָאָה וְקָנָא אֶת אִשְׁתּוֹ" – כי אשת בריתו של האדם היא חלק מעצמיותו, כמ"ש (בראשית ב' כ"ה): "וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", וכאשר נפגעה אותה עצמיות הרי הדבר מעורר קנאה.

The concept of קנאה in the marital relationship is because a man's wife is an extension of his essence

Source 9: Excerpt from R. Yitzchak Arama, Akeidat Yitzchak

1. כעין זה כתוב בספר עקידת יצחק שער פח: "מכל זה יחויב, כי כמו שמשעת קדושין והלאה כבר יקנא על אשתו אם תבקש לה איש אחר, כמו שנאמר ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו וגוי (במדבר ה'), ונאמר כי קנאה חמת גבר וגוי (משלי ו'), אמנם אינו מקנא על זולתה מהנשים כי מה לו ולהן. כן הכתיב הא-ל יתברך זה הענין על עצמו עם זאת האומה אשר ייחדה לו בחומר קדושין, כמו שאמרנו, כי כשהיא פונה לבקש שום אלהות ועבדות זולתו, הרי היא מזונה תחתיו, כמו שנמצא בנוי זה מורגל בפי כל הנביאים, והוא ודאי מקנא על זנותה, כמו שאמר למעלה על זה כי ה' אלוקיך אש אכלה הוא אל קנא (דברים ד'). ובעשרת הדברות לא יהיה לך אלוקים אחרים על פני. לא תעשה לך פסל גוי. לא תשתחוה להם וגוי. וסוף, כי ה' אלוקיך א-ל קנא פוקד עון וגוי (שמות כ'). קנא שמו וגוי (שם ל"ד), כמו שכתבנו שם. אמנם שאר העמים אשר לא קדשם..."

Source 10: Ktav Vhakabala

רוח קנאה. ר"ל רוח טהרה (גייסט דער ריינהייט) שיהא הוא וביתו טהורים ונקיים מכל חטא ועון, כי קנא יורה בלשון ארמי על טהרת הדבר ונקיותו (כמ"ש) בפינחס בקנאו את קנאתי, ויורה גם על האזהרה והתראה (ווארנען), כי המכוון בהתראה הוא שיהיה המותר נקי וטהור מכל סיג חטא וחלאת עון, דומה לשרש זהר שיורה על המראה הבהיר (קלארעס ליכט), יזהירו כזהר הרקיע, ... וטעם ועבר עליו רוח קנאה וקנא, שקנאתו באשתו והתראתו בה אל תסתרי עם איש פ' איננה מתוך שחוק ושיחה בעלמא, ולא מתוך קלות ראש ומריבה ולהטיל עליה אימה, כ"א מצד שנכנסה בו רוח קנאה, ר"ל רוח טהרה, ומזהיר בה להסירה מכל מכשול ובדברי נחת ומתון רוצה להוליכה בדרך ישרה להיותה טהורה מכל חטא ועון, וז"ש (ריש סוטה) אין אדם מקנאו לאשתו אלא אם כן נכנס בו רוח טהרה

The warning issued stems from, and is geared towards
טהרה

Source 11a): Devarim Ch. 33

וְזָאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנָי
מוֹתוֹ:

This is the blessing with which Moses, the man of God,
bade the Israelites farewell before he died.

וַיֹּאמֶר יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׁעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מִהָר פָּאָרָן וְאָתָּה
מִרְבֶּבֶת קִדְשׁ מִימֵינוֹ אֲשֶׁר [אֶשׁ] [דָּת] לָמוֹ:

He said: The LORD came from Sinai; He shone upon them
from Seir; He appeared from Mount Paran, And

approached from Ribebboth-kodesh, Lightning flashing at them from His right.

11b) Rashi

מסיני בא. יצא לקראתם כשבאו להתיצב בתחתית ההר כחתן היוצא להקביל פני כלה שנאמר "לקראת האלהים" ([שמות י"ט](#)), (למדנו שיצא כנגדם :

מסיני בא [THE LORD] CAME FROM SINAI — He went forth towards them when they were about to take their stand at the foot of the Mount, — as a bridegroom goes forth to welcome his bride, as it is said, ([Exodus 19:17](#)) “And Moses brought the people forth to meet God”: this teaches us that He (God) was Himself going forth facing them (cf. [Mekhilta d'Rabbi Yishmael 19:17:1](#) and Rashi on the verse quoted).

**Source 12: Rav Aharon Yehuda Grossman, v'Darashta
Vchakarta.**

והנה ידוע דבמתן תורה היה האירוסין
והקידושין בין כלל ישראל וקוב"ה
כביכול, וכדתנן בתענית דף כו: ביום חתונתו זו
מתן תורה, וכמו שפירש"י בפרשת וזאת הברכה
עה"פ ה' מסיני בא וז"ל, יצא לקראתם כשבאו
להתיצב בתחתית ההר כחתן היוצא להקביל פני
כלה וכו' עכ"ל, וכן הוא בזה"ק בבראשית
שרשב"י הי' יושב ועוסק בתורה כלילה שבו
"הכלה מתייחדת בבעלה", שכך שנינו שבאותו
לילה שהכלה מתעתדת להיות בחופת בעלה
למחר, כל בני היכלה של הכלה צריכים כל אותו
הלילה להיות עמה לשמוח בה בתיקוניה וכו',
וידוע נוסח ה"תנאים והכתובה" שכתב ר' ישראל
נגארה הנדפס בספרים בין קוב"ה לכנסת ישראל,
הרי שמתן תורה בסיני היתה כעין החתונה בין
כלל ישראל הכלה, לקוב"ה החתן.

Source 13: R. Mandelbaum

פינחס קנאה

על פי הבנה זו יש לנו לבאר את מעשה הקנאות של פינחס. פינחס
הזדהה לגמרי עם כבוד המקום, עד כדי כך שכאשר ראה מעשה הפוגע
בעצמיות כבוד שמים (שחטאו ישראל בבעל פעור – בחטא עבודה זרה,
וגם חטאו בחטא "בועל ארמיי" – הפוגע בקשר בין הקב"ה לכנסת ישראל,
כענין "וקינא לאשתו") – אזי הוא חש פגיעה כביכול בעצמיותו, ומיד
התעורר למעשה נקמה לכבוד הקב"ה!

- יד וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמָּכָה, אֲשֶׁר
הָכָה אֶת-הַמְּדִינִית--זִמְרִי, בֶּן-
סָלוּא: נָשִׂיא בֵּית-אָב, לְשִׁמְעוֹנִי. 14 Now the name of the man of Israel
that was slain, who was slain with the
Midianitish woman, was Zimri, the son
of Salu, a prince of a fathers' house
among the Simeonites.
- טו וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמָּכָה הַמְּדִינִית, כְּזִבִּי
בֵּת-צוּר: רֵאשׁ אֲמוֹת בֵּית-אָב בְּמִדְיָן,
הוּא. {פ} 15 And the name of the Midianitish
woman that was slain was Cozbi, the
daughter of Zur; he was head of the
people of a fathers' house in Midian. {P}

Source 14a): Yeshaya Ch. 43

כָּל הַנִּקְרָא בְּשִׁמִּי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יִצְרַתִּיו אֶף-עָשִׂיתִיו:

All who are linked to My name, Whom I have created, Formed,
and made for My glory—

b) Malbim

כי כל הנקרא בשמי היינו כל הבריאה העליונים והתחתונים כל המתיחס אל
שמי שאני בראתיו, וכל אשר לכבודי בראתיו שהוא כל הבריאה אשר
בראתיה לכבודי שיתגלה ע"י המציאות כבוד ה', הנה כל המציאות כולו
יצרתיו וגם עשיתיו רק למען

Source 15: Rabbeinu Bachaye

ובא פינחס וקנא קנאתו של הקב"ה והשיב חרון אפו מישראל, ומסר
עצמו לסכנה כנגד כל המשפחה שהיו עם רב כשראה חלול השם
בפרהסיא, ולא השגיח על כבודו של רשע שהיה נשיא שבט שמעון
ולא לכבוד המדינים שהיתה בת מלך, וקנא על כבוד השם יתעלה
כדי ללמד את הבריות שאין כבוד העולם ומלואו כי אם לכבודו, הוא
שכתוב [ישעיהו מ"ג:ז'](#) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף
עשיתיו, ולכך נקרא הקב"ה מלך הכבוד, הוא שאמר דוד עליו

השלום) [תהילים כ"ד:י'](#) (מי הוא זה מלך הכבוד ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה).

By displaying jealousy on behalf of G'd who had described Himself as a "jealous G'd," ([Exodus 20.5](#)) Pinchas turned away G'd's wrath and saved untold thousands from being consumed by the pestilence through having put his life on the line. He had simply been unable to witness this public desecration of the Lord's name. He totally ignored accepted rules of conduct which required showing respect for his superiors, in this case the prince of the tribe of Shimon and a daughter of the King of Midian. He meant to show the world that the only One who is entitled to honor and respect is the Lord. This is the meaning of [Isaiah 43.7](#): "all who are linked to My name, whom I have created, formed and made for My glory."

Source 16: Yalkut Shimoni and Shulchan Aruch: Pinchas is Eliyahu – The Chair of Eliyahu

"אמר רבי שמעון בן לקיש פינחס הוא אליהו, אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה נתת שלום בין ישראל וביני בעולם הזה, אף לעתיד לבא אתה הוא שעתיד ליתן שלום ביני לבין בני שנאמר הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' וגו' והשיב לב אבות על בנים, רבי אליעזר אומר הסב הקדוש ברוך הוא שמו של פינחס בשמו של אליהו"

ובשולחן ערוך יורה דעה הלכות מילה (סימן רס"ה סעיף י"א) כתב:

"נוהגין לעשות כסא לאליהו, שנקרא מלאך הברית, וכשמניחו יאמר בפיו שהוא כסא אליהו."

Source 17:

ר' דוד חסין אערוך מהלל ניבי ✨
מכנאס ✨ מאה 18

אָפּערך מַהֲלַל נִיבִי	לִפְנֵי אֱלֹהֵי אָבִי
לְכַבּוֹד חֲמֻדַּת לְבָבִי	אֱלֹהֵי הַנְּבִיא
נָטַע הָאֵל בִּישְׁרוֹן	חֲבַצְלַת הַשְּׁרוֹן
אִישׁ מִגֹּזַע אֲהֶרֶן	מִשְׁרַת צוֹר מִשְׁגָּבִי
כֹּהֵן לְאֵל עֲלִיּוֹן הוּא	פִּינְחָס הוּא אֱלֹהֵי
הַנְּבִיא יִקְרְאוּהוּ	הַגְּלֹעָדִי הַתְּשֻׁבִי
יוֹם קָנָא קִנְאַת הָאֵל	הָרַג בְּכַח וְאֵל
נְשִׂיא שְׁבֻט יִשְׂרָאֵל	וּבַת צוֹר שְׁמָה כְּזָבִי
דִּין שָׁמַע מִפִּי רַבּוֹ	אִישׁ אֲרַמִּית מִשְׁכָּבוֹ
קִנְאִים הֵם פּוֹגְעִים בּוֹ	וַיֹּאמֶר אָרִיק חֲרָבִי
וַיִּקָּם מִתּוֹךְ עֲדָה	רַמַּח בְּיָדוֹ הָדָה
וַיַּחְרַד חֲרָדָה	נִתְגַּבֵּר כְּמוֹ לְבִיא
דָּקַר בְּחֲרָבוֹ אוֹתָם	כְּדֶרֶךְ שְׁכִיבָתָם
עַל הָאָרֶץ חֲבָטָם	וּלְמֹשֶׁה אוֹתָם הֵבִיא
בְּשֹׁכֵר זֹאת אֵל חֵי עוֹלָם	נָתַן לוֹ שֹׁכֵר מִשְׁלָם
בְּרִית כְּהֵנָּה עוֹלָם	וַיִּכְפֹּר עָלַי חוֹבִי

Source 18: R. Yeshaya Horowitz – שני לוחות הברית

הנה אלה השני 'לאמר' המיותרים כוונה אחת להם, להורות שהדיבור הוא בכפל מורה על הנגלה ועל הנסתר. בריש הפרשה (במדבר כה, י) 'וידבר ה' אל משה לאמר' כו'. ו'לכן אמר' כו' (שם שם, יב), האחד הוא כפשוטו לפרסם מעלת פינחס, והשני להודיע מעלת הנסתר מפינחס שהוא אליהו הנביא. והוא **מחזמו בפסוק** (שם שם, יג) **'תחת אשר קנא** לאלהיו', אותיות 'לאליהו', כי קנא גם כן קנאת ה' צבאות בעובדי הבעל, ועשה מעשה מפורסם בקרב כל ישראל כמו שעשה פינחס. ופינחס הוא אליה, כי בשמו של 'אליה' הם שני שמות, א"ל י"ה, ובכאן תקנם פינחס. כי נתקן שם 'אל' שפגמו ישראל בעבודת פעור, שנאמר (שם שם, ב) 'וישתחו לאלהיהן', וכתוב (שמות לד, יד) 'לא תשתחוה לאל אחר', ובמעשה דפינחס נתקן. אחר כך נעשה פגם באיש ואשה שהיו גדולים וחשובים, דהיינו נשיא מישראל ובת מלך, וגודע (סוטה יז א רש"י ד"ה שכינה) כי באיש אות 'י' ובאשה אות 'ה', ואיש ואשה שזכו שם י"ה ביניהם (סוטה שם), ואלו קלקלו. זהו שנאמר (במדבר כה, יד-טו) 'ושם איש', 'ושם האשה', כלומר, תדקדק בשם דהיינו שם י"ה. על כן אחר כך במנין ישראל העדה השלמה נחתם שם י"ה, 'החנכי' 'הפלאי' כמו שכתב רש"י (שם כו, ה) 'שבמי י"ה עדות לישראל' (תהלים קכב, ד). על

Source 18: Zera Yitzchak

יב. לכן אמר הנני נותן לך את בריתי שלום. כלומר שגם זה תאמר לבני ישראל, ששכר גדול מאוד אני נותן לפנחס את בריתי שלום, מדה כנגד מדה, הוא עשה שלום בין הקב"ה לבין בני ישראל והוא יזכה לשלום. ונראה שענין שלום היינו מה שפירשו חז"ל שפנחס הוא אליהו, ויחיה